

Doc. PhDr. Nadežda Krajčová, PhD. , Fakulta humanitných a prírodných vied Prešovskej
univerzity v Prešove

OPONENTSKÝ POSUDOK

vymenúvacieho konania doc. PaedDr. Gabriely Gabrhelovej, PhD. za **profesorku v odbore**

Odborová didaktika

V zmysle uznesenia Vedeckej rady Vysokej školy DTI v Dubnici nad Váhom zo dňa 18.5.2021, a v zmysle Vyhl. Č. 246/2019 Z.z. o postupe získavania vedecko-pedagogických titulov a umelecko-pedagogických titulov docent a profesor a Kritérií na získanie vedecko-pedagogického titulu profesor Vysokej školy DTI v Dubnici nad Váhom mi bol doručený inauguračný spis uchádzačky doc. PaedDr. Gabriely Gabrhelovej, PhD..

Svoj posudok, teda hodnotenie, budem orientovať do týchto oblastí aktivít uchádzačky: pedagogickej, vedecko-výskumnej, publikačnej, ohlasov, aktivít, ktoré sú spojené s prezentovaním jej odbornosti doma i v zahraničí, projektov a prednáškových aktivít a vedeckej školy.

Pedagogická činnosť

Doc. Gabrhelová ako vysokoškolský pedagóg pôsobí 13 rokov. Začala v roku 2007 na Dubnickom technologickom inštitúte v Dubnici nad Váhom (od roku 2017 Vysoká škola DTI), kde nepretržite pôsobí doteraz. Počas tohto obdobia zabezpečovala predmety pedagogického zamerania, ako sú Pedagogická komunikácia, Odborná komunikácia, Didaktika odborného výcviku, Pedagogická prax I., Pedagogická prax II., ako i predmety, ktoré úzko súvisia s jadrom odbornej prípravy učiteľov, a to Manažment ľudských zdrojov, Vybrané kapitoly z manažmentu ľudských zdrojov, Operačný manažment, Personálna agenda a normy, Strategický manažment, Makroekonómia.

Pedagogické aktivity inaugurantky sú spojené i s 3. stupňom vysokoškolského vzdelávania, kde zabezpečuje predmet Aktuálne otázky školského manažmentu. V prístupe k pedagogickým povinnostiam je príkladom zodpovednosti i nadšenia, ktoré sú jasne zreteľné pri realizácii výučby. Dôkazom toho je i záujem študentov spolupracovať s doc. Gabrhelovou pri písaní záverečných prác študentov Vysokej školy DTI. Dôkazom tohto tvrdenia je skutočnosť, že doteraz viedla 116 záverečných prác.

Je prirodzené, že nevyhnutnou súčasťou pedagogického pôsobenia sú študijné pobyty. V rámci Erasmus + doc. Gabrhelová ich absolvovala na vysokých školách v zahraničí, predovšetkým v Českej republike- v Prahe 2x, v Českých Budejoviciach 3x, v Olomouci, v Poľsku- v Jaroslavi 2x. Študijné pobyty boli obohatením nielen jej osobnostného a odborného rastu, ale iste v mnohom dokázala ich zúročiť aj v rámci pedagogického pôsobenia na vlastnej vysokej škole.

Práve uvedené skúsenosti môže plnohodnotne využívať i ako členka odborných grémií, nielen v štátnicových a rigorózných komisiách, ale od roku 2018 i ako členka odborovej komisie doktorandského štúdia v študijnom odbore 1.1.10 Odborová didaktika na Vysokej škole DTI. V Dubnici.

Vedecko-výskumná činnosť, publikačná činnosť, ohlasy na publikácie

Vedecko- výskumná činnosť patrí k neoddeliteľnej súčasť práce vysokoškolského pedagóga. Bez nej by vzdelávanie na vysokej škole nemohlo mať naozaj žiaducu úroveň. Ak vysokoškolský pedagóg prezentuje na prednáškach vlastné zistenia, vždy to prináša záujem zo strany študentov, a tak i väčšiu motiváciu pre štúdium. I v tejto oblasti inauguračka dosahuje výsledky, ktoré výrazne svedčia o jej odbornej zrelosti a jasne dokumentujú nielen plnenie kritérií, ale v niektorých oblastiach i výrazne prekročenie podmienok pre inauguračné konanie. Doteraz bola autorkou a spoluautorkou 20 vedeckých monografií, 9 učebných textov, 15 vysokoškolských učebníc, 155 vedeckých a odborných prác v časopisoch a zborníkoch. Z uvedeného počtu je 82 v zahraničných časopisoch a zborníkoch.

Súčasný tlak zo strany akreditačnej komisie na publikovanie vedeckých prác registrovaných v databázach WoS, Scopus a Erih Plus sa odráža i v publikačných jednotkách autorky. Spolu je takýchto prác 10. Z hľadiska tematického sú orientované na naozaj výsostne aktuálne problémy súčasnej edukácie, napr. motivácia pre efektívne vzdelávanie, kreatívne kompetencie osobnosti učiteľa, odborné vzdelávanie, duálne vzdelávanie. To sú témy, ktorých riešenie sa stáva priam tragicky aktuálne a bez ich bude odborné školstvo vždy nanovo hľadať cesty, ktorými by sme dosiahli skvalitňovanie odborného vzdelávania v prospech spoločenských požiadaviek. Práve v tejto oblasti vidím významný autorkin prínos. Kvalitu publikovaných prác potvrdzujú i domáce a zahraničné ohlasy. Doteraz zaznamenala na jej práce 225 citácií a zvlášť zdôrazňujem, že väčšiu časť - 150 - tvoria citácie v zahraničí.

Projekty a prednáškové aktivity

K významným kritériám pre inauguračné konanie patria projekty. Doc. Gabrhelová bola doteraz zodpovednou riešiteľkou 4 projektov (dva projekty KEGA a dva projekty IGA).

V ďalších dvoch projektoch KEGA bola spoluriešiteľkou. Problémy, ktoré v rámci uvedených projektov riešila, boli úzko prepojené s odborným vzdelávaním, s procesmi i kvalitou tohto typu vzdelávania.

Pre komplexné hodnotenie aktivít doc. Gabrhelovej je potrebné spomenúť jej účasť na konferenciách doma i zahraničí. Spolu sa zúčastnila na 34 konferenciách a potešiteľné je, že 23 z nich boli v zahraničí (Ukrajina, Rakúsko, Česko, Maďarsko, Poľsko).

Prednášková činnosť umožňuje zoznamovať odbornú verejnosť s výsledkami výskumov. I táto oblasť je bohato v práci inaugurantky zastúpená. Doteraz absolvovala 11 prednášok na Slovensku a 15 v zahraničí. Prednášky, ktoré predniesla, dokazujú erudíciu i vyspelosť pri prezentovaní získaných výskumných zistení.

Vedecká škola

Inauguranta doteraz viedla 4 doktorandov, dvaja z nich doktorandské štúdium úspešne ukončili, ďalší dvaja sú po dizertačnej skúške. Doktorandské práce sú orientované na aktuálne problémy odborného vzdelávania, napr. Rozvoj osobnosti učiteľa odborných predmetov, Učiteľ strednej odbornej školy z pohľadu resiliencie, Primárne vzdelávacie inštitúcie a ich vplyv na agresiu žiakov stredných škôl. I prostredníctvom uvedených tém doktorandských prác zabezpečuje doc. Gabrhelová kontinuitu vedeckého skúmania v oblasti odborného vzdelávania.

Námety do rozpravy

Odborné vzdelávanie je veľmi aktuálnou témou, práve z dôvodu, že doteraz hľadáme cesty pre jeho zefektívnenie v zmysle potrieb praxe. V kontexte s uvedeným je jedným z cieľov stredného odborného vzdelávania zapojiť čo najviac žiakov, škôl a zamestnávateľov do systému duálneho vzdelávania. Existuje, ale veľká skupina zamestnávateľov, ktorí ani napriek benefítom ponúkaných štátom, nemajú záujem zapojiť sa do systému. Ako a čím sa dá tento jav vysvetliť?

V dôsledku nízkeho záujmu žiakov (alebo ich rodičov?) o odborné vzdelávanie musia stredné odborné školy robiť nábor, aby naplnili svoje kapacity. Často bojujú s predsudkami, že v stredných odborných školách majú študovať len tí najslabší žiaci, žiaci s dobrým prospechom sa automaticky hlásia na gymnáziá. V ktorých oblastiach vidíte priestor pre zlepšenie imidžu stredných odborných škôl ?

Záver

Pri komplexnom hodnotení inaugurantky môžem konštatovať, že v oblasti pedagogickej činnosti, vedecko-výskumnej, publikačnej činnosti i vedeckej školy nielen spĺňa požiadavky Vysokej školy DTI na inauguračné konanie, ale v mnohých oblastiach i prekračuje. Výsledky jej aktivít, napriek mladému veku, potvrdzujú vysokú odbornosť, ale i nespornú pracovitosť. Je tiež pozoruhodné, že nielen v hodnotených oblastiach pre inauguračné konanie, ale i v oblasti riadenia Vysokej školy DTI, ktorej je konateľkou, patrí k zrelým a rešpektovaným riadiacim pracovníkom, čo dokážu prepájať svoju erudíciu so zodpovednosťou a schopnosťami pracovať nielen v prospech odboru, ktorý prezentuje, ale i v prospech inštitúcie, za ktorú zodpovedá. Toto konštatovanie môžem vysloviť i na základe našej dlhoročnej osobnej spolupráce.

Doc. PaedDr. Gabriela Gabrhelová, PhD. svojou pedagogickou i vedeckou-výskumnou činnosťou výrazne ovplyvňuje rozvoj odborného vzdelávania, je známou a rešpektovanou odborníčkou, a preto odporúčam, aby v rámci inauguračného konania na Vysokej škole DTI v Dubnici nad Váhom bola vymenovaná za **profesorku habilitačného a inauguračného konania: Odborová didaktika.**

V Prešove 8.6. 2021

Doc. PhDr. Nadežda Krajčová, CSc.
oponentka